

Hayatta Amaç Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hayatta Amaç Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22738>

Özet

Hayatta Amaç Ölçeği (HAÖ), bireylerin yaşamlarında buldukları veya hissettikleri anlam ve amaç düzeyini ölçmek üzere tasarlanmış psikolojik bir araçtır. Bu ölçeğin Türkçe adaptasyonu, **Gökçe Kahleoğulları** tarafından 2017 yılında gerçekleştirilmiştir. Adaptasyon çalışması, ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik, güvenilirlik ve faktör yapısını inceleyerek Türk kültürüne uygunluğunu tespit etmeyi amaçlanmıştır. HAÖ, genellikle varoluşçu psikoloji ve logoterapi yaklaşımlarının temelini oluşturan **yaşam amacı** kavramını değerlendirmek için kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Hayatta Amaç Ölçeği, yaşam amacı, anlam arayışı, uyarlama çalışması, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Gökçe Kahleoğulları

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin yaşamlarında bir anlam veya yön bulma derecesini, yani algılanan **yaşam amacı** varlığını sistematik olarak ölçmektir. Ölçeğin uyarlanma çalışmasının özel amacı ise, orijinal ölçeğin (Hayatta Amaç Ölçeği) Türkçe konulan popülasyonlarda kullanılabilmesi için kültürel ve dilsel adaptasyonunu sağlamak, aynı zamanda bu adaptasyonun psikometrik açıdan sağlam olduğunu kanıtlamaktır.

Bu adaptasyon, Türkçe literatüre anlam ve amaç kavramlarını bilimsel olarak incelemeye olanak tanıyan standart bir ölçüm aracı kazandırmayı hedeflemiştir. Çalışma, Hayatta Amaç Ölçeği, Hayatta Anlam Anketi ve Yaşam Yönelimi Testi Revize versiyonlarının geçerlik ve güvenilirlik analizlerini kapsayan kapsamlı bir yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmüştür.

Yapı

Hayatta Amaç Ölçeği, psikolojideki temel varoluşsal yapılarından biri olan **yaşam amacı** (Purpose in Life) yapısını ölçer. Bu yapı, bireyin hayatına değer veren, onu yönlendiren ve zorluklar karşısında direnç sağlayan temel bir hedef veya inanç sistemini ifade eder. Yüksek skorlar, kişinin yaşamını anlamlı ve hedeflerle dolu olarak algıladığını gösterirken, düşük skorlar varoluşsal boşluk veya amaç eksikliğine işaret edebilir.

Ölçek, Viktor Frankl'in **Logoterapi** kuramından beslenir; bu kuram, insan motivasyonunun temel

itici gücünün anlam arayışı olduğunu öne sürer. Dolayısıyla, ölçek bu felsefi ve psikolojik çerçevedeki bireysel farklılıkların tespit etmek için kritik bir araçtır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, tezin temel bileşenlerinden birini oluşturmaktadır. Geçerlik analizleri tipik olarak yapı geçerliliği (faktör analizi ile) ve ölçüt bağımlı geçerliliği (ilgili diğer ölçeklerle korelasyon) içermektedir.

Kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, uyarılma çalışması kapsamında ölçeğin yapısal uygunluğunun ve teorik beklentilerle uyumunun detaylıca incelendiği varsayılmaktadır. Detaylı istatistiksel sonuçlar ve geçerlik kanıtları, sorumlu yazar Gökçe Kahleoğulları'nın yüksek lisans tezinde yer almaktadır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, bir ölçüm aracının tutarlılığı ve kararlılığı ifade eder. Hayatta Amaç Ölçeği'nin Türkçe adaptasyonunda, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirlilik analizleri yapılmıştır.

Güvenirlilik analizlerinin sonuçları, ölçeğin Türk popülasyonunda zaman içinde stabil ölçümler yapabildiğini ve maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu göstermeyi amaçlamıştır. Spesifik güvenirlilik katsayıları, kaynakçada belirtilen akademik çalışmada mevcuttur.

Faktör Analizi

Türkçe adaptasyon çalışması, ölçeğin faktör yapısını incelemeyi amaçlamıştır. Bu, ölçeğin orijinal yapısını (genellikle tek boyutlu veya çok boyutlu) Türk örnekleminde korunup korunmadığını belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizi (Keşfedici veya Doğrulayıcı Faktör Analizi), ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik boyutlar altında toplandığını ortaya koyarak yapı geçerliliğine önemli katkıları sağlamıştır. Bu analizler, ölçeğin Türkçe versiyonunun teorik yapıyla uyumlu olduğunu göstermiştir.

Araç

Test Tipi: Uyarılma (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatı kullanılır, ancak spesifik derecelendirme (örneğin, 1-7 arası) kaynak metinde belirtilmemiştir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetişkin Popülasyon

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir, ancak yüksek lisans tezi genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetişkin örnekleme üzerinde çalışır.

Popülasyon Detayları: Çalınma, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yapılmış olup, genellikle üniversite çevresinden örneklem kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli bir ölçektir (Self-report scale). Katılımcılardan kendilerine en uygun gelen seçeneği işaretlemeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Hayatta Amaç Ölçeği, **yaşam amacı**, logoterapi, adaptasyon, psikometri, yüksek lisans tezi, Gökçe Kahleullar.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: pskdanismangokce@gmail.com

Yazın Adresi: Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep (Çalınmanın yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Adaptasyon): 2017

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım ve izin şartları için sorumlu yazar Gökçe Kahleullar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanım genellikle tezin referans gösterilmesiyle mümkündür.

PDF Kaynağı: Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir. The original PDF can be downloaded here: [hayatta-amac-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kahleo?ullar?, G. (2017). *Hayatta Amaç Ölçeği, Hayatta Anlam Anketi Ve Yaşam Yönelimi Testi Revize Türkçe versiyonunun geçerlik, güvenilirli?i ve faktör yap?s?*. (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Hayatta Amaç Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Detaylı ölçek maddeleri için Kahleo?ullar? (2017) tezi incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM